

**UCHWAŁA NR XXXIII/303/2018**  
**RADY GMINY KOŁOBRZEG**

z dnia 16 lutego 2018 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm) oraz art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ( Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.) Rada Gminy w Kołobrzegu uchwała, co następuje:

**§ 1.**

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołobrzeg na 2018 rok w treści określonej w załączniku stanowiącym integralną część uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**mgr Julian Nowicki**



**Program**  
**Profilaktyki i Rozwiązywania**  
**Problemów Alkoholowych oraz**  
**Przeciwdziałania Narkomanii**  
**w Gminie Kołobrzeg**  
**na 2018 rok.**

Opracowała: Małgorzata Mazur

Inspektor ds. społecznych w

Urzędzie

Gminy

Kołobrzeg

# I. WPROWADZENIE

Niniejszy Program jest dokumentem stanowiącym podstawę podejmowanych działań w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Kołobrzeg i stanowi katalog przedsięwzięć będących zadaniami własnymi gminy, w obszarze zagadnień społecznych, które będą realizowane w roku 2018. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r., oraz wytyczne Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, wyniki badań przeprowadzonych na terenie Gminy Kołobrzeg wśród dzieci i młodzieży oraz ogólnopolskie wyniki badań naukowych. Program będzie uwzględniał również cel operacyjny nr 2 Narodowego Programu Zdrowia w zakresie realizacji zadań Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020).

Zadania te obejmują w szczególności :

- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków;
- udzielania pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

## II. CEL PROGRAMU

### 1. Cele główne realizacji programu:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami
- zwiększenie efektów rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych
- zwiększenie świadomości społecznej w obszarze problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy domowej
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych

## III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w GMINIE KOŁOBRZEG

### 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe – źródło informacji - PARPA)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
<b>Liczba osób uzależnionych od alkoholu</b>	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	<b>ok. 200 osób</b>
<b>Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)</b>	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	<b>ok. 400 osób</b>
<b>Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików</b>	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	<b>ok. 400 osób</b>

<b>Osoby pijące szkodliwie</b>	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	<b>ok. 500-700 osób</b>
<b>Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym</b>	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	<b>Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci</b>

**1. Najważniejsze dane demograficzne liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w gminie Kołobrzeg: (dane uzyskane z ewidencji ludności UG Kołobrzeg stan na 31.12.2017r.)**

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
0-18	1112	1075
pow.19	3956	4314
Ogółem	5068	5389

**2. Problem bezrobocia w gminie Kołobrzeg** (dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu).

Ogólnopolskie badania pokazują, iż *długotrwałe bezrobocie może powodować* obniżenie poczucia własnej wartości, może być skutkiem wielu leków i napięć. Problem bezrobocia wśród badanych od wielu lat zajmuje bardzo wysoką pozycję.

### 2.1. Struktura bezrobocia w gminie Kołobrzeg

Gmina	Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani				
					Ogółem	Z prawem do zasiłku	% prawem do zasiłku		
Kołobrzeg	W miesiącu sprawozdawczym (listopad)				Na koniec miesiąca sprawozdawczego (listopad)				
Rok	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem
2014	76	47	18	13	438	231	93	52	21
2015	84	32	27	13	356	198	80	45	22
2016	85	40	27	16	284	156	63	35	22
2017	57	30	23	14	196	113	44	24	22

### 3. Problem przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne. Może jej

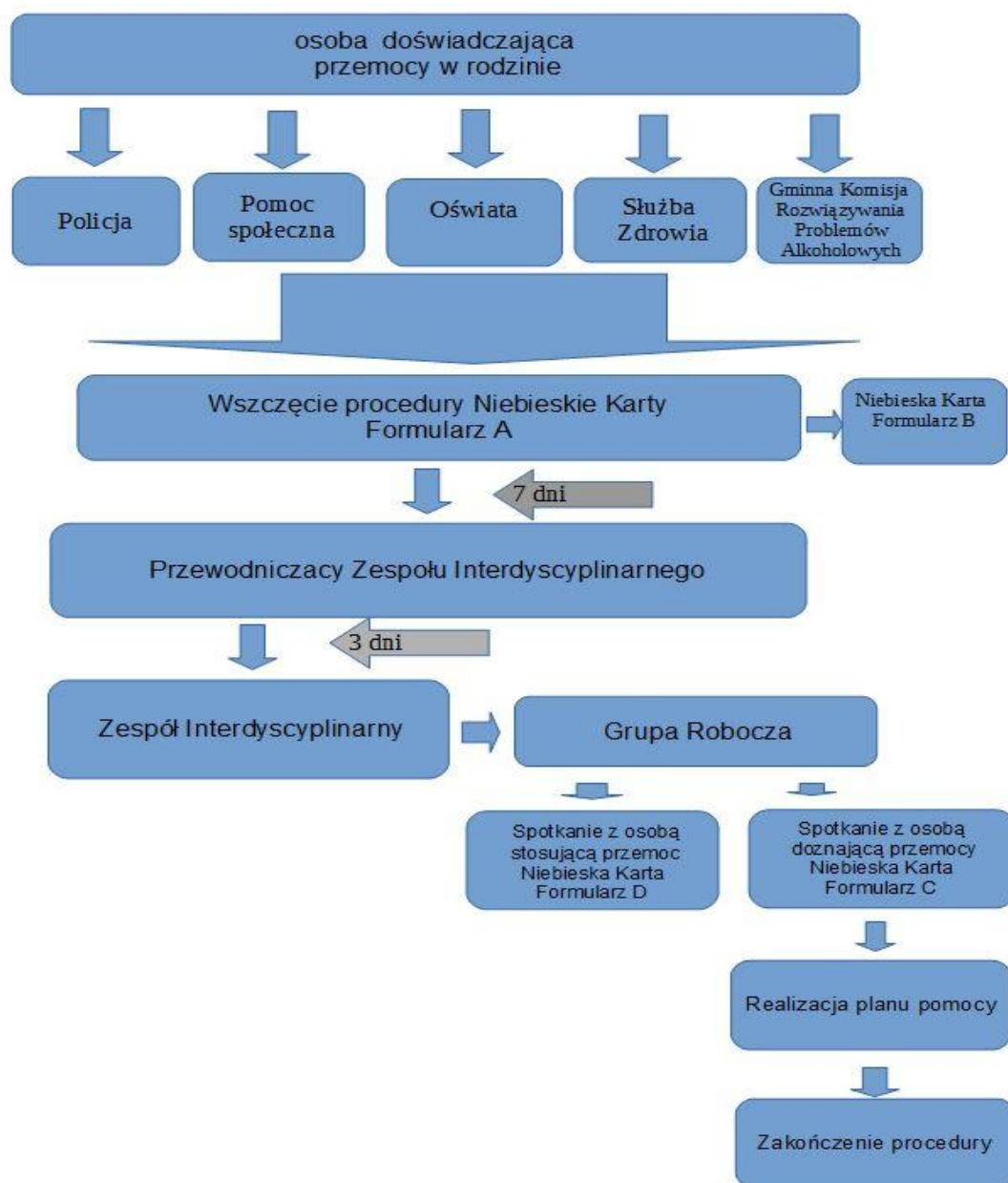
doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Przemoc polega na odebraniu drugiej osobie poczucia mocy, sprawczości, siły, celu, uzyskania nad nią przewagi, kontroli, by funkcjonowała tak jak oczekuje sprawca.

W gminie Kołobrzeg realizacja zadań służących ochronie rodzin przed przemocą będzie przebiegać w oparciu o dwa niezależnie programy: gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy. Głównym celem w/w programach jest niewątpliwie zapewnienie członkom rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc, dostępu do stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy. W gminie od 2011r. działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Praca w Zespołach Interdyscyplinarnych/grupach roboczych wiąże się z realizacją zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”( Dz.U.,Nr 209, poz. 1245).

### **3.1. Realizacja Procedury Niebieskie Karty w Gminie Kołobrzeg**

<b>Rok</b>	<b>Liczba prowadzonych postępowań w ramach procedury Niebieskie karty</b>
<b>2012</b>	<b>9</b>
<b>2013</b>	<b>12</b>
<b>2014</b>	<b>18</b>
<b>2015</b>	<b>10</b>
<b>2016</b>	<b>18</b>
<b>2017</b>	<b>30</b>

### **3.2. Schemat Procedury Niebieskie Karty**



#### 4. Rynek napojów alkoholowych i dostępność napojów alkoholowych – gmina Kołobrzeg

Alkohol jest specyficznym towarem, powodującym określone, bardzo poważne skutki społeczne, zdrowotne i ekonomiczne (choroby, niezdolność do pracy, ubóstwo, przestępczość) zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i z perspektywy całego społeczeństwa. Prowadzone badania naukowe pokazują iż czynnikami, które sprzyjają wzrostowi spożycia alkoholu oraz intensyfikacji problemów alkoholowych są m.in.: zagęszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych, nieprzestrzeganie przepisów przez osoby sprzedające napoje alkoholowe, w szczególności sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim.

Istnieją dowody na to, że gęstość punktów sprzedaży alkoholu jest powiązana z poziomem konsumpcji i szkodami zdrowotnymi i społecznymi. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

#### 4.1 Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołobrzeg (stan na dzień 30.12.2017r.)

Gmina	Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Gminy	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży
Kołobrzeg	117	57	60

W 2017r. roku w gminie przeprowadzono **kampanię informacyjną pn., „Młodzi bez alkoholu”**. W ramach kampanii przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych, które zrealizowano w 50 miejscach, zgodnie z wykazem przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzących swoją działalność na terenie gminy Kołobrzeg.

Wyniki przeprowadzonej akcji wykazały:

- Pozytywny fakt, iż sprzedawcy prosili trenera o omówienie i interpretację zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – co jest wyrazem odpowiedzialnego nastawienia do wykonywanej funkcji sprzedawcy alkoholu
- W trakcie realizacji szkoleń nie zauważono istotnych uchybień w przestrzeganiu postanowień ustawy w zakresie umieszczenia w prowadzonych punktach informacji o szkodliwości alkoholu, do której to zobowiązuje ustawodawca a art. 13ust.2
- Szkolenie w formie terenowej pozwoliło na przeprowadzenie spotkań ze sprzedawcami w wysoce zindywidualizowany sposób, dostosowany do potrzeb konkretnego punktu
- Główną intencją – oprócz przekazania rzetelnej wiedzy – było promowanie najwyższych standardów w zawodzie sprzedawcy zwłaszcza w sytuacji niepożądanego jaką bez wątpienia jest obowiązek odmowy podania określonego towaru



## 5. Problem nietrzeźwości wśród kierowców oraz w miejscach publicznych

Alkohol jest substancją psychoaktywną bardzo silnie oddziaływującą na organizm ludzki, przede wszystkim spowalnia działanie układu nerwowego w wyniku czego osoba będąca pod wpływem alkoholu traci zdolność prawidłowej percepcji bodźców wysyłanych zarówno przez sam organizm jak i tych, które docierają z zewnątrz. Jazda pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka, uniemożliwia bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym i jest prawnie zabroniona. Już dawka mająca 0,1 promila wywołuje u kierowcy problemy z koncentracją.

Gmina Kołobrzeg współpracuje z Komendą Powiatową Policji w zakresie działań profilaktycznych wśród kierowców. W tym celu w 2017r. zakupiono urządzenie AlcoBlow w celu realizacji kampanii „STOP pijanym na drodze”.

### 5.1. Postępowania karne powadzone przez w Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu ( dane dotyczą osób zam. teren gminy Kołobrzeg)

L.p.	Rodzaj przestępstwa	2013	2014	2015	2016
1	Kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości art. 178a § 1 i inne kk	45	16	22	21
	Kierowanie po użyciu alkoholu 87 § 1 kw	4	14	12	4
2	Zakłócanie ładu i porządku prawnego	255	55	22	48
3	Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	183	79	45	44
4	Zatrzymanych do wytrzeźwienia	2	2	14	23
5	Postępowania przygotowawcze z art. 207 kk w sprawach o znęcanie	13	15	2	2
6	Interwencje domowe	153	176	143	148
7	Nielegalny handel alkoholem	0	0	1	1

## **6. Działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży szkolnej w gminie Kołobrzeg**

Do zadań samorządu lokalnego należy wspieranie placówek oświatowych np. poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych, a przede wszystkim wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach pracy wychowawczej czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej).

W 2017r. w gminnych szkołach odbył się program wczesnej interwencji w obszarze przeciwdziałania narkomanii pn., „Fred Goes Net”. W ramach programu zorganizowano warsztaty dla młodzieży, przeszkolono kadrę pedagogiczną, zorganizowano indywidualne konsultacje dla młodzieży. Dzięki warsztatom młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym oraz nauczyciele nabyli umiejętności dzięki, którym konstruktywnie mogą rozwiązywać swoje problemy, bardziej radzą sobie ze stresem, nauczyli się rozpoznawać emocje i uczucia. Działaniami objęto łącznie 272 uczniów.

Ponadto w szkołach zrealizowano Program Profilaktyki Zintegrowanej pn., „Archipelag Skarbów”. W ramach programu w Szkole Podstawowej im. Mieszka I w Drzonowie oraz w szkole Podstawowej im. Jana Pawła w Dźwirzynie odbyły się:

- Dwa mityngi dla młodzieży klas siódmych oraz drugich i trzecich gimnazjalnych
- Dwa zebrania dla rodziców uczniów uczestniczących w programie
- Konferencja podsumowująca program

### **6.1 Efekty programu udowodnione w badaniach naukowych**

- Efekty w obszarze korzystania z substancji psychoaktywnych
- Efekty w obszarze zdrowia psychicznego
- Efekty w obszarze ryzykownych zachowań seksualnych
- Efekty ogólnoprofilaktyczne
- Efekty związane z budowaniem trwałych relacji

W szkołach zrealizowano również program profilaktyczny i edukacyjny pt., „Jak ośwoić emocje- stres, depresja - samookłaczenia”, a także program edukacyjny pt., „Szkoła dla rodziców”, który miał na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców. Zajęcia odbywały się cyklicznie w kilkusobowych grupach rodziców w

Bogusławcu i w Dźwirzynie.

## **7. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym ofiar i sprawców przemocy.**

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. W procesie diagnozowania choroby uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia diagnozy dotyczącej rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Na mocy art.21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą rodzaju świadczenia stacjonarne całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r, o działalności leczniczej. Realizując powyższe zadania Gmina Kołobrzeg co roku wspiera w sposób finansowy i pozafinansowy placówki leczenia uzależnień.

Leczenie osób uzależnionych od narkotyków tak jak w przypadku leczenia uzależnienia od alkoholu prowadzić mogą placówki posiadające status publicznych lub niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz lekarze wykonujący praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej. Udzielanie świadczeń zdrowotnych osobom uzależnionym od narkotyków prowadzone jest w oparciu o rozbudowany system placówek ambulatoryjnych i stacjonarnych oraz nieliczne inne formy opieki pośredniej, takie jak: oddziały dzienne oraz programy postrehabilitacyjne czyli działania kierowane do osób po ukończonym procesie leczenia. Odrębne miejsce, najczęściej powiązane z opieką ambulatoryjną, zajmują programy leczenia substytucyjnego (Jest to stosowana w uzależnieniu od opioidów forma opieki medycznej wykorzystująca do leczenia substancję o właściwościach i działaniu podobnym do właściwości i działania narkotyku, który spowodował uzależnienie. Taką substancję określa się mianem agonisty. Narkotyk zastępowany jest agonistą w celu osiągnięcia przez pacjenta bardziej kontrolowanej formy uzależnienia. Umożliwienie pacjentowi zaprzestanie używania substancji nielegalnej ma ogromne znaczenie z uwagi na ograniczenie ryzyka szkód związanych z używaniem. Obecnie podstawowymi lekami stosowanymi w substytucji są metadon i buprenorfina). W ramach programów terapeutycznych udzielane są świadczenia, zarówno dla osób uzależnionych, jak i dla ich bliskich: diagnoza, poradnictwo indywidualne i rodzinne, psychoterapia, terapia psychologiczna indywidualna i grupowa, interwencje

kryzysowe.

Zgodnie z art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, świadczenia w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji są udzielane osobie uzależnionej bezpłatnie, niezależnie od jej miejsca zamieszkania w kraju. Podjęcie leczenia, rehabilitacji lub reintegracji społecznej przez osobę uzależnioną jest dobrowolne z wyłączeniem m.in. osób poniżej 18 roku życia oraz ubezwłasnowolnionych, które mogą być zobowiązane do podjęcia leczenia przez sąd.

W 2017r. Gmina Kołobrzeg realizując powyższe zadanie udzieliła dotacji z przeznaczeniem dla Przychodni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu i doposażyła Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gryficach.

Głównym celem tego zadania było:

1. Poszerzenie oferty terapeutycznej o tematyczne warsztaty i treningi z zakresu rozwijania konstruktywnych zachowań abstynenckich.
2. Zmniejszenie kolejek osób oczekujących na pomoc psychologiczną i leczenie dla osób uzależnionych od alkoholu, uzależnionych od narkotyków, hazardu, zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin z terenu Gminy Kołobrzeg.
3. Polepszenie jakości usług zdrowotnych poprzez doskonalenie się kadry medycznej Poradni.

## **7.2 Liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej i psychologicznej w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu prowadzonej przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie (dane na dzień 31.12.2017r.)**

<b>Rok</b>	<b>Uzależnieni od alkoholu</b>	<b>Uzależnieni od narkotyków</b>	<b>Członkowie rodzin</b>
2015	28	3	16
2016	28	12	14
2017	49	9	14

## **7.3 Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe – Samodzielny Publiczny Zespół**

**Zakładów Opieki Zdrowotnej - Oddział Terapii Uzależnienia od alkoholu w Gryficach  
(dane na dzień 31.12.2016r.)**

<b>Rok</b>	<b>Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe</b>
2014	9
2015	8
2016	8
2017	10

**7.4.** W 2017r. w ramach programu sfinansowano koszty uczestnictwa w badaniach okresowych i terapii podtrzymującej abstynencję w dalszym etapie zdrowienia. W tym zakresie Gmina współpracowała z Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Szczecinku , sfinansowano dwa badania okresowe.

**8. Współpraca Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz ochrony promocji zdrowia – zadania zrealizowane w 2017r.**

Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i przeciwdziałania narkomanii ważnym partnerem dla gmin stały się organizacje pozarządowe. To one niejednokrotnie stanowią ważne miejsce promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów na poziomie lokalnym. W 2017r. Gmina zleciła organizacjom pozarządowym realizację zadań własnych takich jak:

8.1. Organizacja wypoczynku letniego w okresie wakacji dla dzieci i młodzieży biorących udział w roku szkolnym w zajęciach profilaktycznych.

8.2. Edukacja, poradnictwo i inne formy pomocy dotyczące problemów społecznych, w tym wynikających ze szkodliwego picia alkoholu, uzależnienia od alkoholu oraz środków psychoaktywnych. Konsultacje indywidualne dla dorosłych.

8.3. Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami.

8.4. Organizacja grup wsparcia, pomocy oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa psychiatryczno-psychologicznego rodzinie w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

8.5. Pogłębianie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców, przeciwdziałanie sytuacjom sprzyjającym powstawaniu dysfunkcji i patologii w rodzinie poprzez zmianę nawyków wychowawczych, wspieranie rodziców w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych wpływających na realizację funkcji wychowawczej.

8.6. Podjęcie działań edukacyjnych dostarczających wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej osobom doznającym przemocy lub stosującym przemoc w rodzinie.

## **IV.ZADANIA PROGRAMU W 2018 ROKU**

### **1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie**

#### **Zadania:**

1.1. Udzielnie dotacji dla Przychodni Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Kołobrzegu będącą jednostką organizacyjną Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Stanominie

1.2. Dofinansowanie programów terapii dla osób, które ukończyły leczenie w zakładach lecznictwa odwykowego .

1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi poprzez zlecanie zadań do realizacji.

1.4.Dofinansowanie placówek lecznictwa odwykowego poprzez zakup niezbędnych materiałów (mebli, materiałów biurowych i innych sprzętów niezbędnych do realizacji zadania)

- liczba osób, które podjęły leczenie w zakładach lecznictwa odwykowego

### **2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

#### **Zadania:**

2.1 Działalność punktu konsultacyjnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy .

2.2.

Współpraca interdyscyplinarna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy

z Komendą Powiatową Policji w Kołobrzegu, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami, Sądem Rejonowym w Kołobrzegu, Prokuraturą Rejonową w Kołobrzegu, organizacjami pozarządowymi, placówkami leczenia odwykowego, itp.

2.3 Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w powołanym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kołobrzeg .

2.4. Objęcie pomocą psychologiczną i terapeutyczną rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocy.

Wskaźniki :

- ilość rodzin korzystających z konsultacji psychologicznych
- liczba działań podjętych przez członka Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (liczba prowadzonych Procedur Niebieskie Karty).

### **3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.**

#### **Zadania:**

3.1. Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic, w których odbywają się, zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, doposażenie świetlic w materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.

3.2 Kontynuacja programu animatorów podwórkowych w ramach projektu pt., „Moja rodzina moje podwórko moja przyszłość”. Zadanie będzie realizowane przez finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w świetlicach, w których odbywają się zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne. Zajęcia i programy muszą też spełniać standardy zadań i celów przy prowadzeniu tego typu zajęć. W ramach zajęć możliwe będzie prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci ( np. teatralnych, kulinarnych, tanecznych, sportowych itp.).

3.3 Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych.

3.4 Organizowanie lub finansowanie warsztatów rodziców i nauczycieli , mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

3.5 Finansowanie warsztatów i programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy . Warsztaty będą organizowane we wszystkich szkołach na terenie Gminy Kołobrzeg.

3.6 Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (finansowanie szkoleń, konferencji, zakup ulotek broszur, informatorów). Prowadzenie działań w obszarze procedury Niebieskie Karty oraz koordynacja lokalnych instytucji w tym zakresie.

3.7 Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

3.8

Wspieranie materiałami z dziedziny profilaktyki uzależnień pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców zatrudnionych w świetlicach środowiskowych, a także terapeutów współpracujących z gminą

3.9 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów, rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy dla rodzin z problemami uzależnień i przemocy w formie ulotek, plakatów przy współpracy z Radą Gminy Kołobrzeg i sołtysami. Organizowanie lokalnych kampanii rekomendowanych przez PARPA takich jak np. kampania pn. „ Przeciw Pijanym Kierowcom” i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, a także na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych

3.10 Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Kołobrzeg.

3.11 Poszerzanie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

3.12. Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających i nowych substancji psychoaktywnych przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie (np. utworzenie bazy danych i udostępnienie



informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy w Kołobrzegu.

3.13. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od środków odurzających lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia. Zadanie będzie realizowane między innymi poprzez doposażenie świetlic i infrastruktury sportowej w gminie.

#### Wskaźniki

- liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach
- liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych
- liczba i rodzaj zakupionych materiałów edukacyjnych
- liczba świetlic z programem profilaktycznym i socjoterapeutycznym
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach
- liczba podjętych działań edukacyjnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych

## **4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zaplanowane w 2018r.**

Samorząd, realizując poszczególne zadania określone w programie, może zlecić ich realizację organizacjom pozarządowym .

### **Zadania do realizacji w 2018r.**

4.1. Poszerzanie i podnoszenie jakości pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, w tym organizacja wypoczynku letniego z programem socjoterapeutycznym

4.2. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym poprzez edukację, poradnictwo, indywidualne konsultacje a także organizacja grup wsparcia, pomoc oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa psychiatryczno-psychologicznego.

4.3. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym poprzez zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej.

4.4. Prowadzenie zajęć opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i

młodzieży z terenu Gminy Kołobrzeg

4.5. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich poprzez, propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych różnymi formami uzależnień.

4.6. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wskaźniki :

- liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów biorących udział w realizacji programu,
- liczba osób, które były adresatami działań publicznych ujętych w programie,
- tytuł zadania i liczba zawartych umów

## **5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Wskaźniki :

- liczba podjętych interwencji
- liczba popełnionych przestępstw w związku ze sprzedażą alkoholu

## **6. Zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu i działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Podstawę prawną zobowiązania do leczenia stanowią art. 24 - 36 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Powyższą procedurę wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego,

demoralizację małoletnich (...), systematycznie zakłócają spójność lub porządek publiczny.

Zobowiązanie nie ma charakteru przymusu prawnego. Przymus stosowany jest na etapie doprowadzania osoby uzależnionej od alkoholu na badanie przez biegłego, na rozprawę w sądzie i do zakładu leczniczego na podjęcie kuracji, jeśli odmawia ona współpracy. Nie ma jednak możliwości prawnych ani organizacyjnych zatrzymania pacjenta w zakładzie leczenia odwykowego wbrew jego woli.

Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Członkowie GKRPA posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz uczestniczą w dodatkowych szkoleniach podnoszących kwalifikacje do pracy w/w zakresie .

GKRPA w Kołobrzegu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy w szczególności:

6.1. Przygotowuje i opiniuje przedstawiony Radzie Gminy Kołobrzeg projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii .

6.2 Opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

6.3 Współpracuje z instytucjami pomocowymi i stowarzyszeniami w rozbudowie lokalnego systemu zwiększania skutecznego powstrzymywania przemocy w rodzinie i pomagania osobom uwikłanym w przemoc.

6.4 Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego

6.6 Rozpatruje zasadność wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby nadużywające alkoholu.

6.7 Motywuje do podjęcia leczenia

6.8 Kieruje do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

6.9. Kieruje na badanie biegłych sądowych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Wskaźniki:

- liczba zaopiniowanych postanowień

- liczba wydanych skierowań na badanie biegłych psychologa i psychiatry
- liczba osób uczestniczących w rozmowach wspierająco-motywuujących do podjęcia leczenia odwykowego
- liczba złożonych wniosków do sądu w celu sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia

## **7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

7.1 Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym za przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży ustala się wynagrodzenie:

- przewodniczącemu komisji 12 % minimalnego wynagrodzenia
- sekretarzowi komisji 11 % minimalnego wynagrodzenia
- członkom komisji 10% minimalnego wynagrodzenia.

Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie określone w ustawie z 10 października 2002r.o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015r. poz. 2008).

7.2 Wynagrodzenie za udział w pracach GKRPA wypłaca się na podstawie listy obecności.

## **8. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposób realizacji zadań**

8.1 Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku

realizacją zadań programu na rok 2018 są dochody uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W 2018 roku na zadania wskazane w niniejszym programie planuje się wydatki z Działu 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi w kwocie 411 000,00 zł, z działu 85153 przeciwdziałanie narkomanii w kwocie 69 000,00 zł .

8.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie jego realizacji.

8.3 Wójt Gminy realizuje Program za pośrednictwem pracownika Urzędu Gminy w Kołobrzegu, który koordynuje jego realizację.

